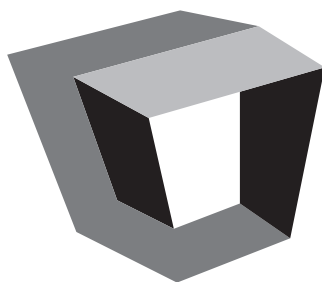

FSD3514

**Naisten Valmiusliiton
NASTA-harjoituksiin osallistuneiden
haastatteluja 2018-2019**

Aineisto-opas

TIETOARKISTO

Tämän aineisto-oppaan viittaustiedot:

Naisten Valmiusliiton NASTA-harjoituksiin osallistuneiden haastatteluja 2018-2019 [aineisto-opas]. Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [tuottaja ja jakaja], 2021.

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (19.7.2021).

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä aineisto-opas on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD3514. Oppaan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo julkaisuista, joissa aineistoa on käytetty. Opas sisältää myös aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit, esimerkiksi mahdolliset haastattelukysymykset, kirjoitusohjeet, tutkimuskutsut, litterointiohjeet tai virikemateriaalit. Tekstiaineistoista mukana on usein lisäksi aineistonäyte, josta selviää esimerkiksi käytetty litterointitaso.

Liitteenä olevat aineistoon kuuluvat dokumentit on tarvittaessa anonymisoitu. Kaikki oppaan sisältämät aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit toimitetaan asiakkaalle aineiston latauksen yhteydessä myös erillisinä tiedostoina

Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Hart, Linda (Maanpuolustuskorkeakoulu): Naisten Valmiusliiton NASTA-harjoituksiin osallistuneiden haastatteluja 2018-2019 [sähköinen tietoaineisto]. Versio 1.0 (2021-07-19). Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD3514>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
A	Haastattelukysymykset	5
B	Tutkimuskutsu	9
C	Aineistonäyte	13

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Naisten Valmiusliiton NASTA-harjoituksiin osallistuneiden haastatteluja 2018-2019

Aineiston nimi englanniksi: Interviews with Participants of NASTA Training by Women's National Emergency Preparedness Association 2018-2019

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (19.7.2021).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Hart, Linda (Maanpuolustuskorkeakoulu. Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Hart, Linda (Maanpuolustuskorkeakoulu. Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos)

Aineisto luovutettu arkistoon

15.2.2021

Asiasanat

kansalaistoiminta; kansalaisuus; koulutus; luottamus; maanpuolustus; maanpuolustustahto; osaminen; osallistuminen; turvallisuus; uhat; varautuminen

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: Yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: Konfliktit, turvallisuus ja rauha

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Aineistot, jotka eivät kuulu sarjaan

Yksittäiset aineistot, jotka eivät kuulu mihinkään sarjaan.

Sisällön kuvaus

Aineisto koostuu Naisten Valmiusliiton NASTA-harjoituksiin osallistuneiden naisten 17 ryhmä- ja yksilöhaastattelusta. Valtakunnalliset NASTA-harjoitukset ovat Naisten Valmiusliitto ry:n järjestämiä naisille kohdennettuja valmiusharjoituksia. Aineisto käsittelee vapaaehtoisen maanpuolustuksen teemaa ja haastateltavia on aineistossa 22. Aineisto on kerätty osana Maanpuolustuksen kannatussäätiön rahoittamaa TAHTO 2 -tutkimushanketta.

Haastatteluissa keskusteltiin esimerkiksi Naisten Valmiusliiton NASTA-kurssien sisällöistä ja niillä opeteltavista taidoista. NASTA-kurssien rinnalla haastatteluissa käsiteltiin myös yleisiä turvallisuus- ja varautumistaitoja sekä kansalaisvelvollisuuksia. Haastatteluissa keskusteltiin myös siitä, millaisia asenteita ja ajatuksia maanpuolustukseen ja sitä tukevaan järjestötoimintaan liittyy. Lisäksi haastatteluissa kysyttiin haastateltavien luottamusta viranomaisiin, ja kenelle heidän mielestään turvallisuuden ylläpitäminen Suomessa kuuluu.

Aineiston taustatietoina ovat päivämäärä, haastateltavien sukupuoli, ikäluokka, koulutus ja ammatti. Aineistosta on tehty html-versio, jonka hakemiston avulla aineistoa on helppo selata.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi

Havainto/aineistoyksikkötyyppi: Henkilö

Perusjoukko/otos: Naisten Valmiusliiton NASTA-harjoituksiin osallistuneet suomalaiset naiset

Aineistonkeruun ajankohta: 9.11.2018 – 10.5.2019

Kerääjät: Hart, Linda (Maanpuolustuskorkeakoulu)

Aineistonkeruun tekniikka: Kasvokkainen haastattelu

Keruväline tai -ohje: Haastatteluteemat tai haastattelurunko

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Havainto/aineistoyksiköiden valinta: Ei-todennäköisyysotanta: harkinnanvarainen poiminta

Haastateltavia rekrytoitiin Naisten valmiusliiton kursseilta ja sosiaalisen median kanavien kautta.

Aineiston määrä: 17 tiedostoa odt-muodossa. Aineistosta on tuotettu lisäksi selailtava html-versio sekä taulukkomuotoinen csv-versio.

1.4 Aineiston käyttö

Aineiston käytössä huomioitavaa

Tutkija on anonymisoinut aineistoa poistamalla suorat tunnisteet sekä epäsuoria tunnisteita ja merkinnät on tehty [hahasulkein]. Tietoarkistossa poistettiin lisäksi kokonaan tiedot haastateltavien ja kolmansien henkilöiden asuinpaikoista sekä tarvittaessa muita epäsuoria tunnisteita, kuten tarkkaa kuvailua haastatellun työstä ja luottamustoimista. Tietoarkiston tekemät merkinnät on tehty [[tuplahakasulkein]].

Julkaisut

Hart, Linda (2019) Kotivara on osa arjen hallintaa. Perheyhteiskunta.fi -verkkojulkaisu 8.3.2019. <https://www.perheyhteiskunta.fi/2019/03/08/kotivara-on-osa-arjen-hallintaa>

Hart, Linda (2021) Kansankielistä turvallisuutta: Naisten vapaaehtoista valmius- ja turvallisuus-koulutusta tarkastelemassa. Puolustustutkimuksen vuosikirja 2021, 82-85. Puolustusvoimien tutkimuslaitoksen julkaisu: Puolustustutkimuksen vuosikirja 2021.

Hart, Linda (2021) Willing, Caring and Capable: Gendered Ideals of Vernacular Preparedness in Finland. *Social Politics: International Studies in Gender, State & Society*. <https://doi.org/10.1093/sp/jxab012>

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD3514>

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (C) vain tutkimukseen ja ylempiin opinnäytteisiin.

Liite A

Haastattelukysymykset

FSD3514 NAISTEN VALMIUSLIITON NASTA-HARJOITUKSIIN OSALLISTUNEIDEN HAASTATTELUJA 2018-2019

FSD3514 INTERVIEWS WITH PARTICIPANTS OF NASTA TRAINING BY WOMEN'S NATIONAL EMERGENCY PREPAREDNESS ASSOCIATION 2018-2019

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Kysymyksiä haastatteluun, Nasta-osallistujat ja -aktiivit (LH)

Perustiedot (haastattelija kirjaa yhdessä sovitulla tarkkuudella – samoja kuin NASTA-harjoitusten lomakkeissa):

1. Ikäryhmä: alle 19, 20-29, 30-39, 40-49, 50-59, 60-69, 70 tai yli
2. Asuinpaikka (esim. maakunnan tarkkuudella, haastattelijalle tiedoksi)
3. Miten moneen Nasta-harjoitukseen olet osallistunut? Koulutettavana vai organisaatiossa?
4. Koulutus: mikä on ylin suorittamasi tutkinto? Oletko suorittanut naisten vapaaehtoisen asepalveluksen?
5. Kuulutko johonkin Naisten valmiusliiton jäsenjärjestöön? (Jos on ja haluaa mainita.)

Kysymyksiä pohdittavaksi: suhde yhteiskuntaturvallisuuteen ja maanpuolustukseen

- Mikä sai lähtemään NASTA-harjoitukseen (ensimmäisen kerran)? (Mikä sai lähtemään kurssille uudestaan?) Oletko vielä halukas osallistumaan Nasta-harjoituksiin? Millä perusteella?
- Oletko saanut NASTA-harjoituksista uusia tuttavuuksia kansalaistoiminnan / ammatillisten verkostojen / muun elämän saralla?
- Naisten Valmiusliiton kurssit ovat avoimia suomalaisille naisille. Mitä tarkoittaa olla suomalainen? Minkälaiset asiat yhdistävät suomalaisia?

Kansalaisuus:

- Tunnetko kuuluvasi suomalaiseen yhteiskuntaan? Millä tavalla ja mitä kautta?
- Mitä ajatuksia herättää sana ”kansalaisvelvollisuudet”? Millaisia velvollisuuksia kansalaisella on? Millaisia velvollisuuksia kansalaisella tulisi olla?
- Millaisia tehtäviä tiedät tai ajattelet olevan tarjolla Suomen turvallisuuden ylläpitämisessä ja siihen liittyvässä toiminnassa? Otatko tällaiseen itse osaa työssä tai vapaa-ajalla?

Osallistuminen:

- Olet osallistunut turvallisuuteen ja maanpuolustukseen liittyvään vapaaehtoisvoimin annettavaan koulutukseen ja/tai kansalaistoimintaan. Tuleeko maanpuolustus esiin kyseisessä toiminnassa? Jos tulee, niin millä tavalla?
- Mitä ajatuksia maanpuolustus herättää? Entä sitä tukeva järjestötoiminta?
- Viime aikoina on keskusteltu ns. ”kansalaispalveluksesta”, jossa koko ikäluokka, miehet ja naiset, velvoitettaisiin suorittamaan joko asepalvelus tai varautumiskoulutus. Mitä ajatuksia kansalaispalvelus herättää?

Luottamus:

- Miten luotettavia eri viranomaiset ovat? Jos pitäisi mainita luotettavimpia, mitä tulee mieleen?
- Kohdistuuko Suomeen valtiona ja yhteiskuntana uhkia? Jos kohdistuu, niin millaisia?
- Onko suomalaisessa yhteiskunnassa puolustamisen arvoisia asioita? Jos on, niin mitä?
- Kenelle turvallisuuden ylläpitäminen kuuluu? Kenen tehtävä on puolustaa Suomea?

Osaaminen:

- Onko sinulla koulutusta, taitoja tai tietämystä, mikä olisi hyödyksi suomalaisen yhteiskunnan turvallisuuden ylläpitämisessä? (Esim. terveydenhuolto- tai sosiaalialan koulutus, suoritettu vapaaehtoinen asepalvelus, muu koulutus ja osaaminen)
- Oletko ottanut osaa häiriö- ja poikkeusolojen harjoitteluun palkkatyössä tai vapaaehtoistoiminnassa?
- Mihän turvallisuuteen tai maanpuolustukseen liittyviin tehtäviin voisit itse ottaa osaa häiriö- tai poikkeustilanteessa?

Liite B

Tutkimuskutsu

FSD3514 NAISTEN VALMIUSLIITON NASTA-HARJOITUKSIIN OSALLISTUNEIDEN HAAS-
TATTELUJA 2018-2019

FSD3514 INTERVIEWS WITH PARTICIPANTS OF NASTA TRAINING BY WOMEN'S NATIO-
NAL EMERGENCY PREPAREDNESS ASSOCIATION 2018-2019

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tut-
kimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social
Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means
of an appropriate bibliographic citation.

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhälls-
vetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Tule mukaan tutkimukseen!

Tahdon tyttäret: Tutkimus naisille suunnatusta valmius- ja turvallisuuskoulutuksesta Suomessa

Millaista arjen turvallisuuteen ja kriisitilanteisiin liittyvää koulutusta kansalaisjärjestöt tarjoavat naisille Suomessa? Mitä näillä kursseilla tehdään ja mitä niillä opitaan, erityisesti niiden osallistujien näkökulmasta, ketkä eivät ole suorittaneet naisten vapaaehtoista asepalvelusta? Mikä innoittaa osallistumaan kursseille ja millaisia sosiaalisia suhteita niillä muodostetaan?

Naisten Valmiusliiton luvalla alan tehdä sosiaalitieteellistä tutkimusta järjestön organisoimilla ja tarjoamalla kursseilla. Osallistun Katarina-harjoitukseen ja muille kursseille tutkijan roolissa ja teen osallistuvaa havainnointia. Rekrytoin kursseilta ja Naisten Valmiusliiton kautta myös haastateltavia eri puolella Suomea 2018–2019 järjestettäviin ryhmähaastatteluihin.

Jos olet hiljattain osallistunut tai olet osallistumassa NASTA- tai PikkuNASTA- harjoitukseen ja haluat tarjoutua haastateltavaksi, ota yhteyttä! Olen koulutukseltani valtiotieteiden tohtori (sosiologia, Helsingin yliopisto, 2016). Aiemmin olen tehnyt oikeus- ja perhesosiologista tutkimusta. Työskentelen tällä hetkellä sosiaalitieteiden yliopisto-opettajana Turun yliopistossa.

Yhteystiedot:

Linda Hart

[[Osoite- ja yhteystiedot poistettu]]

Tutkimusprofiili verkossa: <https://lindahartscholar.wordpress.com>

Liite C

Aineistonäyte

FSD3514 NAISTEN VALMIUSLIITON NASTA-HARJOITUKSIIN OSALLISTUNEIDEN HAAS-
TATTELUJA 2018-2019

FSD3514 INTERVIEWS WITH PARTICIPANTS OF NASTA TRAINING BY WOMEN'S NATIO-
NAL EMERGENCY PREPAREDNESS ASSOCIATION 2018-2019

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tut-
kimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social
Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means
of an appropriate bibliographic citation.

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhälls-
vetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Haastattelija: Mutta jos siirrytään sitten aiheesta seuraavaan, niin, minkälaisia maanpuolustus itsessään herättää? Nyt ehkä vähän henkilökohtasemmalla tasolla. Ja sitä tukeva järjestötoiminta. Enemminkin tämän yhteiskunnan ja valtion toiminnan osa-alueena. Tämä maanpuolustus ja sitten tämä järjestötoiminta. Se on aika liki sitten asevoimia ja valtiota, niin miten kuvaisit tätä vapaaehtoisen maanpuolustuksen ja järjestötoiminnan kenttää suhteessa sitten valtioon ja puolustusvoimiin?

Haastateltava: Sitä tässä siis tehdään, maanpuolustustyötä. Minulle henkilökohtaisesti se on kai joku vanha asia jo kodin perua. Että se on ollut minun matkassani aina. Että siksi olen tässä, näissä tehtävissä ihan mielelläni. Ja suhtaudun niihin ulkoisiin juhlatilaisuuksiin ja muihin hyvin sillä tavalla, että ”nyt me teemme tätä ja tää on hienoa”. Että mulla ei oo siihen suurempaa perustetta, mutta näin olen aina ajatellut.

Haastattelija: Mutta että se on yks juttu, mikä motivoi tässä? Tämmönen me-henki. Tulkitsenko oikein?

Haastateltava: Niin, että sitä ei oo tarvinnu luoda uudestaan, vaan se on ollu minussa aina.

Haastattelija: Joo, joo. No viime aikoina on keskusteltu tämmösestä niin kutsutusta kansalaispalveluksesta, jossa... no siitä on tietysti eri keskustelijoilla eri ideoita. Mutta että määritellään se nyt tän keskustelun tarpeeks semmoseks, että siinä koko ikäluokka, nuori ikäluokka, sekä miehet että naiset, velvotettaisiin suorittamaan joko asepalvelus tai sitte sille rinnasteinen varautumiskoulutus. Mutta minkälaisia ajatuksia tämä herättää? Tälläisenä yhteiskunnallisen keskustelun kohteena, ideana, ei tarvitse edetä suureen konkretiaan.

Haastateltava: Niin. Siis aina kun tästä on puhuttu, niin sitä on ruvennu itsekin miettimään, että miksi se nyt näin on, että vain pojat ja sitten vapaaehtoiset tytöt suorittaa tän asepalveluksen. Että tota, jotenkin mä en nyt suoraan ole tiettyä mieltä, mutta kyllä minusta vois olla kaikilla jonkinlainen palvelus. Että tytöillä olisi, sen ei nyt tarte olla siellä pyssyn kanssa kulkemista, mutta niin kuin on näitä siviilipalveluja ja muita, niin kuitenkin. Että ois tämmönen palvelustoimi. Että kyllä mä olen sen kannalla. En siis vastusta niin, että ei tyttöjä tarvitse velvottaa. Yhtä hyvin heitäkin.

